

Slovenski dom

Stev. 212.

V Ljubljani, torek 20. septembra 1938.

Leto III.

Nenadna in pomembna manifestacija jugoslovansko italijanskega prijateljstva ob meji v Planini:

Predsednik italijanske vlade Mussolini je včeraj obiskal našo državo

Važne Mussolinijeve izjave o prijateljstvu z Jugoslavijo

Mussolini pri uradnem pozdravu na naši strani v Planini. Poleg njega zunanji minister grof Ciano.

Jugoslovansko-italijanska meja pri Planini je bila včeraj prizorišče nenadnega in nad vse pomembnega dogodka, ki dobiva v sedanjih temnih evropskih časih še poseben pomen. Ministrski predsednik Italije Mussolini je za kratek čas prestopil mejo in se ustavil na jugoslovanskem ozemlju, kjer mu je bil prirejen slavnosten sprejem. Ta nenadni obisk italijanskega voditelja v Jugoslaviji je mogočno odjeknil v naši in italijanski javnosti, vzbudil pa je veliko pozornost tudi po vse Evropi, saj se je to zgodilo drugič, odkar je Mussolini na vodstvu italijanske države, da je prestopil neno mejo in prišel v sosedno državo.

O tem dogodku, o katerem podrobnejše poročamo spodaj, piše vse italijansko časopisje in ga poudarja kot dokaz trdnega jugoslovansko-italijanskega prijateljstva. Najbolj pomemben pa je članek, ki ga je v »Giornale d'Italia« napisal Virginio Gayda, ki spada med najbolj zaslužne sodelavce Mussolinija, ki pravi:

V Rimu so sprejeli Mussolinijev obisk v Jugoslaviji z nedeljenimi simpatijami. Javno mnenje že Jugoslaviji naklonjeno zdaj bolj kot kdaj prej. Mlado, močno in junaško jugoslovansko ljudstvo stoji pred veliko bodočnostjo. Genialna politika dr. Milana Stojadinovića je odkrila Jugoslaviji novo obzorje. Spričo tega Jugoslavija že zdaj stoji v vrsti drugih evropskih držav. Jugoslavija in Italija imata danes skupno poslanstvo, da varujeta mir. Jugoslavija in Italija sta dokazali to s svojim skupnim sodelovanjem. Pa tudi zadnji Mussolinijev korak preko jugoslovanske meje mora pomeniti se ponovno osebno potrditev ter vojno do dela za mir in prijateljstvo.

»Giornale d'Italia« objavlja na prvi strani tudi že več fotografiskih posnetkov, ki kažejo, kako si Mussolini ogleduje jugoslovanske vojske.

Predsednik italijanske vlade Mussolini je prišel v Kačo vas pri Planini, odkoder je prestopil na naša tla.

Že okoli 10 so se začele priprave za sprejem na obreh straneh. Na jugoslovanski strani so čakali na sprejem predsednika italijanske vlade Mussolinija: ban dr. Natlačen, poveljnik dravske divizijske oblasti general Lukčič z načelnikom štaba majorjem Radočićem, vojaška častna četa in godba, upravnik policije iz Ljubljane dr. Hacin, višji policijski komisar iz Ljubljane dr. Fakin, poveljnik dravskoga orožniškega polka g. Barle, poveljnički planinskega bataljona podpolkovnik g. Oblak, poveljnik orožniške čete g. Božidar Diklič, poveljnik obmejne čete g. Midžovič, okrajni načelnik logaškega okraja Matija Malešić, zastopnik železniške in obmejne police Uroš Zum, predsednik občine Planina g. Franc Širca z občinskimi oborniki, predsednik občine Rakec g. Modic, zastopnik obmejnega komisarija Stevo Dželebdič in Vinko Ščavnčar, dalje večja skupina slovenskih žena in to iz Logatca in Planine v narodnih nošah, šolska mladina z učiteljstvom, prebivalstvo iz obmejnih krajev.

Na italijanski strani je bilo prav tako zelo živahno. Tam je bil postrojen cel bataljon vojske z godbo in zastavo. Poleg tega je bilo tam zbrano carinsko in obmejno uradništvo, prefekt tržaške pokrajine g. Rebua, italijanski generalni konzul iz Ljubljane g. Guerini Mardi, zastopnik italijanskega tiska, med njimi grof Rino Alessi, direktor »Piccola«, in drugi.

Planina in vsi uradi so bili v zastavah.

Ob 11 je bilo dano znamenje z italijanske strani, da se vsi udeleženci sprejema postavijo v vrsto. Točno ob 11.15 se je pripeljal z avtomobilom predsednik Mussolini s svojim spremstvom, v katerem so bili zunanji minister grof

Ciano, minister in generalni tajnik fašistične stranke Starace, minister za ljudsko kulturo Alfieri, prometni minister Cobolli-Gigli. Predsednik vlade Mussolini in zunanji minister Ciano sta bila v častniških uniformah, drugi odlični italijanski zastopniki pa večinoma v fašističnih uniformah.

Mussolini je izstopil ves nasmejan iz avtomobila, ko je videl na obeh straneh toliko ljudstva. Italijanska godba je zaigrala jugoslovansko državno himno. Nato je Mussolini s svojim spremstvom obšel italijansko častno četo, nakar je stopil na sredo, na italijansko-jugoslovansko mejo, kjer so mu bili predstavljeni ban dr. Natlačen, general Lukčič in ostali jugoslovanski odličniki. G. Mussolini je nato v spremstvu bana dr. Natlačena in generala Lukčiča obšel našo četo, nakar se je podal pred sredino čete in v srbohrvatskem jeziku pozdravil vojake s »Pomozi Bog, vojnici! Naši vojaki iz čete so mu gromko odgovorili »Bog ti pomagao! Naša vojaška godba je zaigrala »Marcio Reale« in »Giovinezzo«. Jugoslovani pa so pozdravili Mussolinija z »Zivio!«.

Po odhodu častne čete naše vojske je italo-

Pretresljiva izjava češkoslovaškega poslanika v Parizu po razgovoru s francoskim zun. ministrom:

„Moja država je bila obsojena, ne da bi bila zaslišana“

Francija in Anglia sta soglasno žrtvovali nedotakljivost Češkoslovaške

Pariz, 20. sept. m. Včeraj se je francoska vlada na svoji seji bavila v prvi vrsti z rešitvijo sudetsko-nemškega vprašanja. Na seji je Daladier podal obširno poročilo o razgovorih, ki jih je imel v nedeljo z angleškimi državnimi člani. Zatem so člani vlade stavljali razne vprašanja Daladieru, ki je dal potrebna pojasnila. Na seji je bilo doseženo popolno soglasje francoske vlade glede stališča, ki ga bo Francija obenem z Anglijo zavzela do Češkoslovaške.

Za časa seje je prišel v zunanji ministrstvo tudi češkoslovaški poslanek v Parizu Osuský, ki je imel daljši razgovor z zunanjim ministrom Bonnetom. Osuský je ob 15.10 zapustil zunanje ministrstvo. Bil je zelo razburjen ter je s solzami v očeh nayzočim časnikarjem dejal samo tole: »Moja država je bila obsojena, ne da bi bila zaslišana.«

Pariz, 20. sept. Iz uradnih krogov poročajo, da sta angleški in francoski poslanek v Pragi že včeraj popoldne obiskala predsednika republike dr. Beneša in ga obvestila o londonskih sklepih. V Parizu poudarjajo, da sproščila obeh poslanikov niso naredila popolnoma slabega vtisa na dr. Beneša. Svoj cilj je dosegla izjava, da bo v bodoče tudi angleška vlada prevzeti poročvo za češkoslovaško državo.

V Parizu sicer niso pretirano optimistični, vendar pa gledajo z zaupanjem v bodoči razvoj, poseumno, ker upajo, da bo češkoslovaška vlada nazadnje uvidela, da v teh okoliščinah ni bilo mogoče najti druge resitve, kakor je odstop sudetskega ozemlja Nemčiji, in ko je uvedena, da sta francoska in angleška vlada sodelovala s prejšnjimi londonskimi sklepami.

Praga, 20. sept. AA. (CTK) Snoči je bila v predsedstvu vlade skupna seja članov političnega odbora ministrov in predsednikov političnih strank. Predsednik vlade jim je obrazložil londonske sklepe.

Praga, 19. sept. AA. (Reuter) Informacije, po katerih bi bil predsednik češkoslovaške republike

dr. Beneš pristal na predlagano ureditev v češkoslovaških uradnih krogih demantirajo. V teh krogih izjavljajo, da dr. Beneš teh pogovorje sploh še sprejel ni.

Glede posvetovanj v Londonu pišejo »Lidove Noviny« med drugimi tole: »Francoski in angleški državniki se lahko razgovarjajo o nas, ne morejo pa o nas odločevati. O sebi bomo odločali mi sami. Nobena moč na svetu nas ne more k temu prisiliti, da bi sprejeli plebiscit. Ne odrekamo se pravice, da branimo neokrnjenost naše države.«

Češkoslovaška vlada je izdala na prebivalstvo oklic, naj ne izraža svoje nevolje nad francoskimi in angleškimi sklepi ter ne demonstrira. Določila je ostrejšo cenzuro za vse liste in za vse časnikarske poročila, ki gredo v tujino po tej ali oni poti. Dalje je sprejela ostra določila, da prepreči izvoz denarja v tujino.

Beseda iz Rima:

Sv. oče je spet obsodil politične skrajnosti

Castel Gandolfo, 20. septembra. Sv. oče Pij XI. je v nedeljo sprejel 500 romarjev, članov francoske krščanske delavarske zveze. Pri tej priložnosti je imel nanje nagovor in dejal, da moli za svojo drago Francijo, kakor ni še nikoli. Dalje je papež poudaril pomen krščanske akcije med delavstvom, kajti po sodbi cerkve sta resnica in pravica v sredini med skrajnostnimi nauki. Papež je odločno obsodil komunizem. Sv. oče je dejal, da se v sedanjih časih pogosto poudarja misel, da je država vse in da hoče nekatere to načelo uveljaviti z nasilno prepročinjo. Njihovo načelo je: Vse je država, posameznik ni nič. Cerkev ni za ta nauk. Ne odobrava pa tudi nasprotnega nauka, ki daje vso pravico posamezniku in nič

Angleži uradno zanikajo vesti, da bi bilo angleško poslanstvo v Pragi svetovalo angleškim državljanom, naj zapuste Češkoslovaško.

Predsednik vlade dr. Stojadinovič se je včeraj pripeljal z Bledu v Belgrad.

Češkoslovaški minister za ljudsko zdravje dr. Nečas je dopotoval v London, kjer bo ostal nekaj dni, morda po zasebnih opravkih.

Pri občinskih volitvah na Švedskem so socialni demokrati, kakor ponavadi, odnesli zmago. Desničarske stranke so precej padle.

Osmi evropski kongres za gospodarstvo se je začel v Krakovu. Udeležujejo se ga po svetih zastopnikih z nekaj izjemami vse evropske države.

V Parizu se je začela splošna stavka gradbenih delavcev, ki se je razširila tudi na vse večja francoska mesta. Ker se boje nemirov, je v več okrajih zaprtih večina trgovin. Stavka povzroča hude preglavice vlad, ki ima itak čez glavo posla z evropskimi zadavami, a ji socialistične delavske organizacije ne vedo pomagati drugače kakor s stavko.

Na včerajšnji seji Zveze narodov je zastopnik barcelonske vlade del Vayo zahteval, naj Zveza ohrani neokrnjeno določilo o sankcijah zoper napadalca.

Oddelek sovjetske konjenice je v nedeljo prekoračil mandžursko mejo in se spopadel z mandžurskimi obmejnimi stražami, ki so med budim strelenjam boljševike pograle nazaj. Zaradi tega se bo začel spet nov obmejni spor med Rusijo in Japonijo.

Priča delitvi Palestine se je na seji Zveze narodov izjavil zastopnik Iraka.

Določila za razdeljevanje živeža ob vojni je izdal angleško ministrstvo za prehrano, ki je določilo tudi potrebine uradnike za delitev.

Vodstvo slovaške ljudske stranke je imelo sejo, na kateri so se razgovarjali o zadnjih sestankih pri predsedniku republike dr. Benešu in še enkrat povedeli svoje zahteve glede avtonomije, deželne zbornice in drugih zahtev, katere kaže, da bo praska vlada v kratkem sprejela.

Francosko časopisje pripravljajo s previdnimi članki javno mnenje na uveljavitev sklepov, ki so jih glede Češkoslovaške sprejeli francoski in angleški ministri na nedeljski seji.

Francoski politični voditelji, predvsem socialistični, so v nedeljo na raznih shodih prosili v govorih predsednika Rooseveltta, naj s svojim vplivom reši mir v Evropi.

Vohunska pravda proti 150 članom civilne garde se je začela včeraj v Barceloni.

Člani avstrijskih hitlerjevskih bojnih organizacij so dobili dovoljenje, da gredo kot prostovoljci v sudetsko legijo, ki jo Nemci organizirajo v obmejnih krajih.

Za predsednika španske socialistične stranke je bil včeraj v Barceloni izvoljen bivši predsednik vlade Indalecio Prieto, za podpredsednika pa Alejandro Otero. Bivši voditelj španskih socialistov Largo Caballero je dobil samo 1055 glasov in ne bo zavzemal nobenega vidnega mesta več med španskimi socialisti.

Nemški gospodarski minister Funk je nedavno odpotoval v Turčijo, za tem pa bo obiskal še nekatere druge balkanske prestolnice. Njegovo potovanje ima namen izpodniti vse bolj rastoči angleški gospodarski vpliv v balkanskih državah in v Turčiji.

Po Mussolinijevem nedeljskem govoru je v Budimpešti prišlo do velikih manifestacij in demonstracij proti Češkoslovaški. Iz ČSR je po madžarskih podatkih pribeljalo 5000 češkoslovaških Madžarov.

Nemci napovedujejo konec ČSR

Dresden, 20. sept. AA. Havas: Na snojnem zborovanju sudetskih nemških beguncov v Nemčiji je govoril tudi sudetski nemški poslanec dr. Sebekovski, ki je rekel svojim rojakom med drugimi tudi tole:

Kmalu se bomo vrnili na svojo domačo grundo kot vojaki Zmagali bomo, ker to hoče Hitler. Tovariši in rojaki! Bliža se ura našega osvobожenja. Suženjstva je konec. Mi smo zdaj v zadnji dobi borbe!

Nato je Sebekovski govoril o zgodovini narodnosocialističnega gibanja v ČSR. Ob koncu pa je izjavil:

Sedaj prihajajo v dvorano z orožjem v roki naši prostovoljski oddelki. Naš vodja je Hitler! Je zaključil svoj govor Sebekovski.

državi. Resnica je nekje v sredini, ne pa v eni ali drugi skrajnosti.

Odstop ministra za telesno vzgojo

Belgrad, 20. septembra. V imenu Nj. Velikralja in z ukazom kr. namestnikov je sprejet odstop, ki ga je dal na svoj položaj minister za telesno vzgojo ljudstva dr. Mirko Buič, ki je postavljen na razpoloženje, za njegovega zastopnika pa je določen Dragiša Cvetković.

Novo svetišče v Ljubljani

Ljubljana, 20. septembra.

V nedeljo 18. t. m. se je vršila ob mladinskem zavetišču v Zeleni janji, ki ga zida Vincencijeva konferenca Sreca Jezusovega, lepo slovesnost. Zavetišče še sicer ni popolnoma dodelano, kapela ob njem je pa toliko dogotovljena, da je bila v nedeljo blagoslovljena. Slovensko blagoslovitev je izvršil prevz. g. škof dr. Gregorij Rožman.

Ta dan je bil velik dogodek za Zeleno jamo. Vse prebivalstvo se je tega zavedalo ter svoje hiše okrasilo z zastavami, ulice pa z mlaji, slavoloki in pomembnimi napisimi. Pri sprejemu previšnjega in prislužbi božji je posebno sodelovalo.

Raznoterosti iz dnevne kronike

Ljubljana, 20. septembra.

Prometnih nesreč vedno več

V zadnjem času skoraj ne mine dan, da se ne bi zgodila kakšna nova nesreča. Zlasti kolesarji kar vsevsepr podirajo ljudi. Včeraj popoldne so bili reševalci spet poklicani na Tyršovo cesto, kjer je neki kolesar podrl Vidic Marija, staro zasebnico, ki stanuje na Vodovodni cesti 7. Zena je pri padcu dobila poleg zunanjih tudi notranje poškodbe.

Kakor je videti, vsi ponovni opomini po časopisu in od strani policije nič ne zaležejo in nekateri kolesarji drve kakor odsedeni zlasti po ovinkih in najbolj prometnih križiščih. Nič jim ni mar tudi to, če se peljejo po obcestnih hodnikih. Videti je, da se kar norčujejo iz vseh policijskih predpisov. Kaj vse si upajo zlasti pekovski in mesarski vajenci in pomočniki, ki nekaj nepojmljivega. Danes zjutraj na primer so ljudje na Sv. Petra cesti imeli priliko videti tole: Po Vidovdanski cesti je prišel s svojim vozom neki mesar, ki je hotel zaviti na cesto Sv. Petra v smeri proti Šempetriški cerkvi. Ko pa je opazil, da je cesta v to smer zaprta, je vstavljal svojega konjička, stopil z voza in meni nič tebi nič podrl rampo s predpisanimi zapornimi znaki in jo zanesel na hodnik. Ko si je tako napravil prostor, je šel z vozom, kamor je želel in rampo spet postavil na prejšnje mesto. Med mimogroččini je vzbudil precej posmehovanja in tudi protestiranja, češ: »Ta si pa precej upa!«

Pozivamo policijo, da ljudi take in podobne vrste stroge kaznuje in jih nauči voziti. Naj bo človek še tako previden, vedno je v nevarnosti, da ga bo podrl kakšen smrkavec, ki drvi mimo, kot bi mu za hrbtnim smodil. Seveda pa naj tudi pešci pazijo na policijske predpise in razne prometne značke, zlasti na križiščih. Ljubljana ni več majhno mestece, kjer bi vzbujali avtomobili in druga vozila senzacije, temveč dobiva vedno bolj značaj velikega mesta.

Razstava karikatur

Že nekaj dni razstavlja v kazinski dvorani internacionalni karikaturist L. Kondor svoje nad vse posrečene karikature raznih osebnosti iz političnega svetovnega življenja. Vseh karikatur je na razstavi 1500. Med najbolj posrečene spadajo brez dvoma karikature Stalina, Ljénina, Hitlerja in Mussolinija, imenitne so pa tudi druge. Posredno vrednost imajo zaradi tega, ker so skoraj vse originalne in opremljene z lastnoročnimi podpisi karikirancev.

Kondor je doma iz našega Prekmurja in je že zgodaj odšel v svet. Svoje spremnosti si ni priobil v kakšnih akademijah, temveč je popoln samouk, ki si je sčasom pridobil svoj slog in neverjetno rutino. Če obiščete razstavo, ki bo odprtva do 2. oktobra, lahko sedeš samo za dobre tri minute k oknu in ko vstaneš, se lahko ogledaš v vsej svoji smešnosti. Kdor se hoče ob teh smerih obrazih, ki so na razstavi, nasmejati, mu priporočamo, naj obišejo to svojevrstno razstavo, o kateri so razni svetovni listi izrekli zelo laškavo priznanje.

Iz policijske torbe

V zadnjem času je policiji padlo v roke precej sumljivih ptičkov, ki imajo na vesti marsikatero tativno in rop. Svoječasno smo že poročali o predzremnem napadu dveh neznanec na krošnjarja Nikolo Makarja iz Basovič pri Metliki. Ta je nekoga večera prišel v neko gostilno na Smartinski cesti in iskal prenočišča. Gostilničar mu je povedal, da prenočišči on nima in mu je tudi svetoval, kam naj se obrne. V tem pa sta se omenjenemu krošnjarju pridružila dva neznanec moška, ki sta se mu ponudila za spremstvo do Smartnega, kjer bo lahko prenočil. Makar se je po kratkem oklevanju res odločil, da pojde z njima. Komaj pa so šli po cesti kakšnih pet mi-

vula III. drž. mešč. šola pod vodstvom svojega profesorskega zborna z g. ravnateljem Mesojedcem na čelu. Tudi krasno petje je oskrbel pevski zbor te sole pod vodstvom gdč. prof. Vide Rudolfove.

Kapela je posvečena velikemu apostolu krščanske ljubezni do bližnjega sv. Vincenciju Palačkemu. Kapela je veličastna in napravi na obiskovalcev prav prijeten utis. Zidana je po načrtih g. arh. inž. Suhadolca. V nedeljo popoldne je tudi mnogo Ljubljjančanov poromalo v Zeleno jamo in se udeležilo popoldanske slovesnosti. — Odsljek bo v kapeli vsak dan sv. maša, ob nedeljah in praznikih pa za okoličane služba božja ob 6 in 8. S to kapelo imamo v ljubljanski okolici zopet novo svetišče.

nut, sta neznanca krošnjarja napadla, mu vzela 5700 din in precej blaga. — Policije se je zanam turdila, da bi prišla na sled toda roparjem.

Orožniki iz Trebnjega pa so sedaj prijeli nekega Ivana Bakšeta, ki ga na policiji sumijo tega ropa. Obenem pa domnevajo, da je on tisti, ki je svoječasno izvršil tudi tativno v trafiki na Taboru. Na policiji ga sedaj zasljušujejo in bomo o tem še poročali.

Pred kratkim je policija prijela tudi Ludovika Kolmano, zglasnega tatu z Gorenjskega. Kot vse kaže, je bil on poglavar dobro organizirane tatinske tolpe, katere člane je policija deloma že prijela, deloma pa se še vesele zlate svobode, a nemara ne več za dolgo, ker jim je policija že na sledu. Kot je videti, so pod ključem tudi oni zlikovci, ki so pred kratkim otopali g. profesorja dr. Trdana iz St. Vida, ko se je vrnil s Sv. Katarine. Preiskava bo v nekaj dneh zaključena in bomo o njej poročali.

Izpred obrtnega sodišča

Raznašalec kruha in kolo

Zdravko je bil sprejet za pekovskega pomočnika v glavnem za raznašanje kruha strankam. Nekoga dne je Zdravko izstopil in tožil nato mojstra na plačilo 14 dnevne mzde. Mojster je pri razpravi trdil, da je Zdravko sam izstopil iz službe. Ta je priznal, da je res sam izstopil, to pa zato, ker je mojster kršil pogodbo. Dogovorjeno je bilo namreč, da bo mojster dal na razpolago kolo za razvažanje kruha, česar pa mojster ni storil. Prvotno je Zdravko uporabljal svoje lastno kolo, potem pa je posojal mojstrov sin, končno pa se je ta naveličal take prijaznosti in posojanje kolesa

Ljubljanske ljudske sole v številkah

Težave z učilnicami — Sole z najmanj učenci — Manjinska opuščena

Ljubljana, 20. septembra.

V splošnih obrisih so že sestavljeni pregledi o številu učencev in učenk na ljubljanskih ljudskih šolah. Statistiko je sestavil prostovni oddelek mestne občine ljubljanske. Prostovni referent in šolski nadzornik g. Ločniškar je dal načemu reporterju prav zanimive podatke, ki kažejo, da število šolarjev ne narašča, primerno porasti prebivalstva. Središče mesta se počasi popolnoma komercializira in se opuščajo stanovanja, ki so tudi prav draga. Srednji in uradniški sloji se selijo na periferijo mesta in zato prav mešane šole so skrajni periferiji zaznamujejo večje število vpisanih učencev. Merodajni so dalje mnogi socialni in gospodarski momenti, kajti delovni sloji se selijo v večjih množicah iz mesta na deželo.

Ljubljanske ljudske šole so kljub temu močno zasedene. Učilnice se morajo boriti z velikimi težavami. Ni vedno na razpolago modernih, zračnih učilnic, celo kabineti so bili spremenjeni v učilnice. Solski prostori so dnevno premalo zravnici, kajti v isti učilnici se vrši neprestano pouk od zjutraj do poznega večera. Isto učilnico rabijo ljude, nato meščanske in naposled zvezre nadaljevalne šole.

V Ljubljani imamo 5 mestnih deških ljudskih šol, dalje 3 mestne dekliske, 3 zasebne, 1 državno pomočno šolo, 2 državni ljudski šoli na državnem učiteljsku in vladni na uršulinah.

Mestne deške ljudske šole izkazujejo naslednje število šolarjev: I. deška na Ledini letos 302, lani 305, v prvih razred vpisanih 69; II. deška na Grabnu 244, lani 269, I. razred 36; III. Vrtača 268, lani 282, I. razred 72; VI. deška na Prulah

209, lani 198 in V. deška v Spodnji Šiški 190, lani 198, I. razred 46.

Mestne dekliske šole: I. dekliska pri Sv. Jakobu 18, lani 346, I. razred 70; II. dekliska na liceju 252, lani 296, I. razred 62; III. dekliska v Spodnji Šiški 211, lani 210, I. razred 42.

Mešane šole: I. na Viču 784, lani 768, I. razred 163; II. v Zgornji Šiški 432, lani 411, I. razred 102; III. v Mostah 660, 676, I. razred 142; IV. Sv. Peter na Šmartinski cesti 291, lani 243, I. razred 64; peta na Barjtu 196 lani 190, I. razred 38; šesta za Božigradom 463, lani 423, I. razred 127. Na vseh meščanskih šolah je bilo vpisanih 2826, lani 2711 učencev in učenek. Na teh šolah je vpisanih dečkov točno 1500.

Na vseh ljudskih šolah, ki jih vzdržuje mestna občina ljubljanska, je bilo letos vpisanih 4820, lani 4815 učencev in učenek. Torej majhen plus 5.

Tri zasebne šole: Lichtensthurnov zavod na Poljanah letos 292, lani 308 učenek, I. razred 64. Uršulinske 219, lani 227 učenek, I. razred 47. Marjanščeve 221, lani 207 učenek, I. razred 43.

Državna pomočna ljudska šola je šola z najmanj učenci, toda pouk na njej je prav težaven in komplikiran. Učitelju je potrebna za učenca izredna pazljivost. V ta šolo so vpisani otroci duševno manjvredni, omejeni in idioti. Z njimi je velik križ. V klopih so ti otroci vsak posebej deljeni iz raznih razlogov. Letos je v to šolo vpisanih 88, lani 108 šolarjev. Šolo pohaja letos 43 dečkov in 45 deklic. Prvi razred šteje 6 učencev. Za take šole je sploh doloden, da razred ne sme šteeti nad 15 učencev.

Manjinska šola, ki je bila pred leti na Grabnu, je zaradi piščega števila učencev, opuščena.

Na vseh omenjenih šolah je bilo letos celotno vpisanih 5640 učencev in učenek, lani 5665. Zaznamujem torej vpadek 15! V poštovanju, da šteje sedaj Ljubljana 86.000 prebivalcev, pride po 1 šolar približno na 17 prebivalcev. Po narodnosti je bilo: 5549 Slovencev, 55 Srbovratov, 8 Čehov, 16 Rusov, 8 Nemcev in 4 druge narodnosti. Po veroizpovedi: 5566 rimokatolikov, 45 pravoslavnih, 10 protestantov, 13 starokatolikov, 4 izraeliti in 2 brez konfesije.

Solske oblasti, vpoštovanju določila še starega avstrijskega zakona, se niso zavzele končnega stališča napram brezkonfesionalcem. Solska oblast zastopa stališče, da tak učenec ne more predovati v višji razred, ker ni bil izprašan iz enega v šoli predpisanega obveznega predmeta.

Tatvine v tovarni Thoma

Maribor, 19. septembra.

V mesecu maju in juniju t. l. je bilo ukrazeno v tovarni Thoma na Pobrežju na 11.616 din svile. Zaradi teh tatvin se zagovarjajo danes pred okrožnim sodiščem tekstilni delavec 36 letni Franc Podjavoršek, 39 letni mesarski pomočnik Ivan Majc, 34 letni delavec Ferdinand Likavec ter 34 letni sedlarški pomočnik Anton Bedenik. Tatvin v tovarni sploh niso opazili, dokler ni neka uradnica tovarne Thoma opazila pri svoji sestri, ki je šivilja, kos še nedogovorenega svilega blaga, za katerega je vedela, da izvira iz nejšev tovarne. Policijske poizvedbe so potem razkrile tatvino v vsem obsegu ter so ugotovile tudi prikrivalce. Majc, katerega so prvega prijeli, je priznal, da je dobil svilo od Podjavorške, ki jo je vzel v tovarni. Majc je odnesel omot svile v shrambo k Likavcu, ki pa je hotel sprejeti, pač pa je vzel 22 metrov blaga, katerega mu je Majc podaril. Likavec je potem ta kos svile izročil Bedeniku, da ga proda naprej, izkupiček pa si bosta delila. Bedenik je svilo prodal dvema strankama ter je izročil od kupnine Likavcu 80 din.

Podjavoršek zanika vsako tatvino in vsako zavezost z ostalimi obtožencimi, vse ostale pa se branijo, da niso vedeli, da izvira svila, ki jim jo je Podjavoršek izročil, iz tatvine.

Podjavoršek in Majc sta bila obsojeni vsak na 3 mesece stragega zapora. Likavec in Bedenik pa vsak po 1 mesec stragega zapora, vse štire pa negojo.

Morilka mladih življenj obsojena

Maribor, 19. septembra.

Kakor smo že poročali v današnjem »Sloveniku«, je bila danes dopoldne pred mariborskim okrožnim sodiščem tajna razprava proti štirim obtožencem, ki so prišli na zatožno klop zaradi odprave plodu. Sodba je bila izrečena javno. 49 letna zasebnica Ivana Zmazek, ki je priznala, da je že devetim ženskam pomagala pri odpravi plodu, je bila obsojena na 10 mesecev stragega zapora nepogojno. Njeni dve pacientki, sestre Trezija in Marija Kodrič iz Nove vasi ter delavec Anton Pirnat, ki je nagovarjal svojo prijateljico Kodričo, da si je dala plod odpraviti, pa so bili obsojeni vsak na 2 meseca zapora, pogojno na 2 leti.

Medvedka, ustreljena v turjaškem gozdu

Turjak, 19. septembra.

Nismo še brali v časopisih, da bi se v naši okolici pojavili medvedje. Pravo senzacijo za naš kraj pa smo imeli v četrtek. Lovec Janez Jakič iz Velikega Ločnika je šel na lov. Ko je hodil ves zatopljen v mislih, da mu zdaj prizdeve plodu. Sodba je bila izrečena javno. 49 letna zasebnica Ivana Zmazek, ki je priznala, da je že devetim ženskam pomagala pri odpravi plodu, je bila obsojena na 10 mesecev stragega zapora nepogojno. Njeni dve pacientki, sestre Trezija in Marija Kodrič iz Nove vasi ter delavec Anton Pirnat, ki je nagovarjal svojo prijateljico Kodričo, da si je dala plod odpraviti, pa so bili obsojeni vsak na 2 meseca zapora, pogojno na 2 leti.

Naročajte Slovenski dom!

Bil sem delavec v Sovjetski Rusiji

Andrew Smith:
Bil sem delavec v Sovjetski Rusiji

»Kaj pa je s teboj? Iskali smo te vse povsod, odpolanci tekajo za tabo na vse strani. Pridi takoj na sestanek stranke.«

Zatulil sem mu v aparatu:

»Kaj vrata pa še hočete od мене? Saj nisem več član stranke. Dajte mi vendar mir!«

»Motiš se tovarišč, saj si še vedno v stranki. Tvoja prošnja še ni dobila uradne odobritve pri oblasteh.«

»Toda, saj vendar nimam več ne izkaznice, ne ničesar!« sem vpljal.

»To ni važno. Opozorili bomo vratitarja, da te pusti noter brez izkazila. Cakamo te že od petih. Pridi takoj.«</

Od tu in tam

Za vstop v JRZ so se včeraj odločili številni pristaši JNS iz šibenske okolice. Delegati šibenske JRZ so imeli včeraj nekaj sestankov, na katerih so bili navoženi tudi najodličnejši veljaki tamkajšnje JNS. Zanimivo je, da so ti brez nadaljnega in brez kakšnih posebnih pomislov zapustili svojo prejšnjo stranko JNS in se vpisali v JRZ. Kakor pišejo hrvaški časopisi, vrla podobno razpoloženje oziroma nerazpoloženje za JNS tudi po neštih drugih krajih šibenskega okraja. Celo to pravijo, da utegne v kratkem prestopiti k JRZ vsa organizacija tudi šibenske JNS. Utegne se zgoditi isto, kakor se je v Splitu, kjer so pristaši JNS pod vodstvom poslanca Maštrovića skupno »presedali«.

Hrvaškemu Leonidu, junaku branitelju Klisa, kapitanu Peteru Kružiču, bodo v nedeljo 25. septembra postavili spomenik na Klisu. Minulo je zdaj ravno 400 let, od kar je umrl ta veliki hrvaški junak. V nedeljo bodo v zvezi z odkritjem tega spomenika na Klisu velike slovesnosti, ki se jih bo udeležil tudi zastopnik dr. Vladka Mačka, dr. Ante Cividini.

Uradno poročilo o dveh incidentih na Hrvaskem, ki sta se pripetila 4. in 18. t. m., prvi po zborovanju v Podravskih bregovih, drugi pa v Zlataru, pravi: Pritaši bivše hrvatske seljačke stranke so imeli 4. septembra v Podravskih bregovih zborovanje. Po zaključku zborovanja se je okoli 30 članov te ilegalne organizacije dr. Mačka vrátil domov ter med potjo napadlo s kamenvim in koli nekaj kmetov iz vasi Dubrovča. Enemu izmed teh kmetov so zlomili rebra, dve ma drugima pa prizadeli več lažnih poškodb. Napadni so bili pristaši HSS, napadli pa so jih zato, ker so bili v prijateljskih stikih s kmetom Stjepanom Stajcerjem, ki je pristaš JRZ. Isti ljudje, ki so napadli te kmete, so takoj nato z nožem in kamenjem navalili tudi na Stajcerja, ta se je komaj rešil z begom ter se skrili v stanovanju nekega svojega prijatelja, pri katerem je tudi prenočil. Oblasti so proti napadalcem uvedle preiskavo. — V nedeljo 18. t. m. je bilo v Zlataru zborovanje pristašev bivše HSS, na katerem je govoril tudi dr. Ivan Pernar. Na zborovanje je prišel proti koncu tudi kmet Alojz Hojič iz Lovrečaka. Med govorom je nekaj ugovarjal in protestiral. Navzočni so zaradi tega napadli Hojiča, ga pretepli ter tudi ranili z nožem.

Posebne nemške oddelke imajo po nekaterih ljudskih šolah v Slavoniji. Te nemške oddelke so uveliše zadnja leta in sicer ne samo po mestih, pač pa tudi po nekaterih vseh, kjer biva večje število Nemcev. Celo tam so jih ustanovali, kjer ni bilo tako nujno potrebno, menda res zato, da se ne bi Nemci iz rajha pritoževali, da njihove rojake v Jugoslaviji zatiram. V teh šolah se je dostikrat zgodilo, da so tudi starši, ki po narodnosti niso Nemci, vpisali vanje svoje otroke, ki dostikrat niso imeli niti pojma o nemščini. Lani in letos pa je po nekaterih nemških oddelkih število učencev tako zelo padlo, da so morali nemške oddelke ukiniti.

Nova nahajališča rude so našli v Bosni angleški rudarski inženirji in strokovnjaci, ki preiskujejo zadnje čase svet okoli Jajca in Bugojna. Naleteli so na rudna ležišča, v katerih je mnogo železa, poleg tega pa tudi nekaj bakra in zlata. Največje žile te rude so pri vseh Šipovo, Mačkovec, Boljevo in Jezero.

Zanimanje Nemcov za naše konje se je zadnje čase zelo povečalo, posebno za medijanske težke, poltežke in lahke konje. Dozdaj so Nemci v teh krajih kupili okoli 150 konjev, ki so jih plačali po 6 do 10 tisoč dinarjev.

Za okoli milijon dinarjev je oškodoval Občinski hranilnicu v Stanislu, ki je v okolici Somborja, eden največjih tovrstnih zavodov, glavnih knjigovodja Branko Damjanovič. Za to poneverbo, za katero je obtoženih še drugih šest funkcionarjev te hranilnice, se mora zdaj zagovarjati pred somborskim sodiščem. Kot glavni krivek je bil obtožen Damjanovič, ki je kot knjigovodja podpisoval razne menice, pri čemer je ponarejal podpise posameznih članov uprave. Sodišče ga je obšodilo na pet let zapora, druge pa je oprostilo.

Zadnje krožno potovanje za letos je naredila naša največja potniška ladja »Kraljica Marija«. Včeraj se je vrnila v Split. Porocajo, da letošnja njenja krožna potovanja niso posebno uspela, to pa zaradi znanih mednarodnih trenj.

Po treh letih je naša svojo malo hčerkko, ki so jo ukradli cigani, Monika Halužan iz Klejnjeva pri Varaždinu. Pred tremi leti je šla Monika s 4 letno hčerkko na božjo pot v Marijo Bistrico. V gneti se je ji otrok izmuznil iz rok in izginil. Mati ga je iskalna, a brezuspešno. Prepričana je bila, da so ga ukradli cigani in odpeljali. Mati je začela hoditi na vsa božja pota, misleč, da bo že nekje našla svojega otroka. In res je pred dnevi šla na božjo pot na Krški vrh pri Krapini. Na prostoru pri trgu je zagledala malo razcapano deklete s pokvarjeno desno roko in brez enega očesa. Dekleto pa je tudi svoj mater in pritekel k njej. Orožnik so se prepričali, da je bil otrok res hčerka Halužanove ter prijela ciganko in cigana, ki sta otroka prepeljavala iz kraja v kraj in ga porabljala za to, da je prosijala. Ce ne bi orožniki pravčasno odpeljali zločincev, bi jih razjarjeni ljudje pobili.

Pravda glede nedovoljenega prevajanja knjige Andreja Gideia o Rusiji, o kateri smo pisali v soboto, se je končala tako, da je bil tožitelj Andre Gide odnosno njegov pravni zastopnik za Jugoslavijo, obojen na plačilo pravdnih stroškov, ker se je sodišče postavilo na stališče, da je izdajatelj »Moderne socialne literature« imel popolno pravico porabiti nekaj odломkov iz Gideove knjige, ne da bi moral poprej vprašati avtorja za dovoljenje. Dognali so, da znašajo objavljeni koščki knjige komaj tretjino Gideove knjige.

Neko trgovino z zlatnino so v Belgradu oplenili neznaní vlomilci. Lastnica trgovine, Stanauerjeva, je zvečer zaprla trgovino, zložila vso zlatnino v posebno blagajno, a v notranjšini puštila goretji medij luč, da more službujoči stražnik od časa do časa pogledali v trgovino skozi nezastrel izložena okna. Vlomilci pa je bilo prav gotovo znano, na koliko časa se vrata službujoči stražnik, ter so previdno prezagal rešetke ob zadnjem vhodu, da se je eden izmed njih splazil v trgovino. Potem je odprl notranja vrata in spustil tovariš v trgovino. Vlomilci so pokradli vse zlato in dragocenosti, kar jih je bilo pri rokah. Skode so naredili za kakih 20,000 dinarjev. Za seboj pa niso pustili nobenih vidnejših sledov.

Finžgarjeva „Veriga“ v ljubljanski drami

Ljubljana, 20. septembra.

Letošnja gledališka sezona bo potekala v znamenju slovenskega repertoarja. Prva domača igra, ki bo prišla po več kot 19 letnem odmoru zopet na naš oder, bo igra našega znane domačega tvorca Finžgarja. V svoji tri dejanki »Veriga« je orisal zgodbino, ki se dogaja v sičer miroljubni gorenjski vasi, kjer povzroči en sam preiprljiv značaj, kmet Mejač (Potokar), zdraho in spor. Pisateljev namen bil, da bi pokazal kako splošne dogodek: prikazal je poseben primer iz kmečkega življenja, ki ga je izobilkoval v odrsko podobo. Naš, po značaju dobrki, mirni Gorenjec, ki mu je dal Finžgar njegov kleni govor in ki ga je značilni ter osvetljeni značilnosti njegovega značaja, je posebljen v posestniku Marku (Cesar). Zaplet povzroči trmati, preiprljivi Mejač; nevede si je prisvojil Markovo verigo, ki je obležala pri njem, in to tajti. Užaljen v svoji časti od Marka, ki trdi, da je veriga njegova, žene stvar pred sodnino. Skoraj simbolična figura dela Primoža (Bratina) — iz njega govor modrost starosti in življenjskih izkušenj, predvsem pa božja beseda in višja resnica — pripomore kot nedolžna žrtva do razpleta. Nepopustljivost, trma, užaljeni ponos in

vročekrnost Mejačevega značaja tvorijo os, okrog katere se suče dejanje, v teku katerega spoznamo še več originalno označenih gorenjskih kmetov: Tomazina (Lipah), Drnolca (Sever) in Boltežarja (Galév), Markova hči Micka (Mileva Boltarjeva) in Mejačev sin Janez (Drenovec) tripti v svoji ljubezni na posledicah spora staršev in tudi njuna bratca Janeča in Cene (Starči in Bratina ml.) čutita težo zdrave, ki je nastala med obema rodbinama. Krog živo orisanih oseb dopoljujejo Markova žena (Polonca Juvanova), dekla Alena (Gabrijelčičeva) in Mejačeva žena (Rakarjeva).

Prav in lepo je, da bomo imeli po daljšem času zopet možnost videti na našem odru domačo delo, ki bo navezalo zopet naše stike in zanimanje za našega gorenjskega kmeta, zdrogo grčo, ter nam tako približalo mišljenje in čustvovanje teh ljudi. Po številnih igrah najrazličnejše kakovosti in slogov, ki smo jih videli v pretekli sezoni, bo pomenila uprizoritev našega starega, znanega, domačega dela gotovo dobrodošlo izpremembo ter bo nudila vsem tistim obiskovcem našega gledališča, ki so videli to delo že pred leti na našem odru, možnost primerjave med tisto in današnjo uprizoritvijo, kateri je dal odrsko podobo režiser Milan Skrbnišek.

Blagoslovitev Delavskega doma v Celju

Celje, dne 20. septembra.

V nedeljo ob 9 dopoldne je bil ob prisotnosti g. bana dr. Marka Natlačena in drugih odličnikov odpri blagoslovljen nov Delavski dom v Celju. Pred krasno okrašenim domom se je zbralo mnogo ljudi, ki so pozdravili g. bana dr. Marka Natlačena, ki je prisel v posestniku v Celje, da odpre nov dom. Po pozdravi g. bana Marka Natlačena, okrajnega načelnika g. dr. Ivana Zobca, polkovnika g. Defarja, podpolkovnika g. Krasniča, ptujskega župana g. Alojzija Remica, dr. Bohinca, urednika »Slovenca« g. Kremžarja, g. opala Petra Juraka, predsednika okrožnega sodišča g. dr. Vidoviča, dr. Karline, podžupana g. Stermeckija, vseh članov mestnega sveta, predstavnikov državnih in samoupravnih uradov, zastopnikov borze dela, delavskih organizacij, je spregovoril celjski župan g. Al. Mihelčič in v tem ponovu podal zgodovino gradnje Delavskega domu.

Za g. županom je spregovoril g. ban, ki je izrazil željo, da bi bil Delavski dom res zatočišče tistih, ki bodo iskali v pomikanju in stiski potrebe strehe, da bi bil ta dom zatočišče tistih, med katerimi vlada pravo razumevanje in prava ljubezen, da bi se, ko pridejo v ta dom, spominjali, da je država za delavstvo pripravljena vse

žrtvovati, da pa zahteva tudi, da delavstvo ne ruši in uniči tega, kar ona gradi.

Dr. Korosec je poselil po blagoslovitvi tolje brzojavko: »Proslave in blagoslovitve Delavskega doma se žal ne morem udeležiti, želim pa, da bi zgradba vedno služila 'koristim slovenskega delavstva'. Slični brzojavki sta poslala ljubljanski župan g. dr. Adlešič in g. Marko Krajnc. Zastopnik srednje uprave J. B. D. g. dr. Karlin iz Ljubljane je v svojem govoru dal polno priznanje celjski mestni občini, zlasti njenem agilnemu predsedniku g. Al. Mihelčiču, da je pokazala toliko razumevanja in pravi smisel za krajevne potrebe.

Sledila je blagoslovitev Delavskega doma. Dom je blagoslovil celjski opat g. Peter Jurak, ki je imel lep nagovor, v katerem je prosil Boža, da bi v tem domu vladal božji mir in prava ljubezen.

Gospod ban si je nato z odličnimi ogledal nov Delavski dom. Dalje časa se je zadrgal v modernem kopališču, ogledal pa si je tudi uredne prostore Borze dela, delavsko prenočišča in pralnico.

Blagoslovitev Delavskega doma v Celju bo v celjski kroniki zapisana z velikimi črkami in bo spominjala na 18. september, ko je Celje dobilo velik in lep dom, ki naj bi bil pravo zatočišče naših delavcev.

Novo cerkev so blagoslovili na Boljunskej polju 28. avgusta. Svetlo mašo je imel škofovski odpodane iz Trsta, a med sveto mašo je pel škofenski pevski zbor iz predmestja Trsta. Otvoritev je bila zelo svečana, zlasti konec, ko je škofovski odpodan intoniral v domačem jeziku pesem »Povod Bogac, ko ni niti eno oko ostalo suho. Vsa cerkev je pela za njim in pesem parkrat ponovila.

Idrijski rudarji so se udeležili korporativno Mussolinijevega obiska

Izza naših meja

V Knežaku je bil imenovan nov podešat (župan), in sicer učitelj Viglianti, ki je bil doslej v Ilirske Bistrici, poleg tega pa je bil dolgo let tudi fizični tajnik v Trnovem. Nova spremembu je bila potrebnata zaradi slabega gospodarjenja v občini, zlasti s strani prejšnjih županov. Dolg občine je namreč vedno bolj naraščal klub vsem naprom občanov, da bi spravili enkrat v red občinsko gospodarstvo.

Veliko romarje na otok k Sv. Barbani se je vrnilo s Krasa in drugih krajev, zlasti iz bližine meje, pretekel sloboto v nedeljo. Romarji so se speljali do Trsta in Gradeža z vlaki, od tu dalje pa s posebnimi ladjami na otok. Romanja se je udeležilo izredno veliko število romarjev.

Z dekretom z dne 2. sept. t. l. se je dovolila komenski občini zaprošena spremembu dveh krajev, in sicer Malega in Velikega Dola, ki sta se doslej imenovala Dol Piccolo in Dol Grande, v »Vallegrandec« in »Vallepicola«. Po tem Gorškom in Krasu je še mnogo krajev s slovenskimi imeni, ali vsaj z eno slovensko besedo kot zgoraj. Kakor kaže, bo ta dekret dal povoda še drugim občinam za podobne prošnje vlad, ki bodo gotovo udeležili.

Koper je pretekli ledeni ves v zastavah sprejel novega tržaškega škofa mons. Santina. Ob vhodu v mesto so novega škofa čakali vsi mestni veljaki in zastopniki občinstva ter številno meščanstvo. Od tu se je razvila velika sprevod skozi ulice, ki so bile okrašene tudi z več slavoloki. Novi škof je nato svečano stopil v stolno cerkev, kjer je po liturgičnih molitvah vse cerkev zapela »Te Deum«. Po cerkevnih svečnostih je odšel novi škof na županstvo, kjer je sprejel mnogo odličnikov.

Svedska telovadba je bila dolgo časa vzor, ki so ga posnemali vse evropski narodi. V planovanju je letos v Londonu Bjorn Borg pokazal, da se po svoji formi približuje nedosegljivemu Arnu Borgu. Svedi imajo odlične boksarske, dobre težke atlete, dobre nogometne, izborne igralce lednega hokeja, ki so tako Kanadčanom kot Angležem nudi velik odprt. Pa tudi v vseh ostalih športnih panogah, da niti ne omenjam zimskih športov, so svedski tekmovalci nasprotniki, ki so upoštevani povsod. Celotna slika športnih uspehov na Svedskem je nad vse razveseljiva in povsod se kaže lep in stalen napredek.

Kje so skrivnosti teh lepih športnih uspehov? Predvsem v dobrem vodstvu in v skromnih športnih organizatorjih, katerih delo ni usmerjeno v to, da njihovi atleti ob tem ali onem ednarodnem srečanju zmagojo.

Svedi so v športu nad vse stvarni in brez patosa. Toda tudi brez prevelikega šovinizma stalno napredujejo. Svedi ne poznajo dragocenih častnih daril za zmage, toda vkljub temu so njihovi tekmovalci zagrizeni in fanatični borci in se nikdar ne pritožujejo, kadar ne uspejo, kot so računali. Važna je pri vsem tudi ugodna gospodarska konjunktura, ki je na Svedskem, kjer brezposelnost skoraj ne pozna.

Ne smemo pa niti pozabiti na švedsko športno občinstvo. Kot primer navedemo naslednje: ob meddržavnem dvoboru z Nemčijo si njih ne boli želel zmage domačih atletov kot gledalci, ki so dvoboru prisotvali. Toda, ko je napovedoval podelitev podelitev, da je zmaga Nemčije nad Svedsko že odločena, so Svedi prav tako pozdravili uspeh Nemčev, kot bi pozdravili domačo zmago.

Zadnji in morda najkrepkejši dokaz za švedske športne uspehe je pa amaterstvo. Svedi skoraj ne poznajo poklicnih športnikov. S tem odaje seveda tudi vse neprjetnosti, ki so pa vezane s profesionalizmom. Na športnih prireditvah Svedi ne iščijo senzacij, ampak lepe šport-

vročekrnost Mejačevega značaja tvorijo os, okrog katere se suče dejanje, v teku katerega spoznamo še več originalno označenih gorenjskih kmetov: Tomazina (Lipah), Drnolca (Sever) in Boltežarja (Galév), Markova hči Micka (Mileva Boltarjeva) in Mejačev sin Janez (Drenovec) tripti v svoji ljubezni na posledicah spora staršev in tudi njuna bratca Janeča in Cene (Starči in Bratina ml.) čutita težo zdrave, ki je nastala med obema rodbinama. Krog živo orisanih oseb dopoljujejo Markova žena (Polonca Juvanova), dekla Alena (Gabrijelčičeva) in Mejačeva žena (Rakarjeva).

Prav in lepo je, da bomo imeli po daljšem času zopet možnost videti na našem odru domačo delo, ki bo navezalo zopet naše stike in zanimanje za našega gorenjskega kmeta, zdrogo grčo, ter nam tako približalo mišljenje in čustvovanje teh ljudi. Po številnih igrah najrazličnejše kakovosti in slogov, ki smo jih videli v pretekli sezoni, bo pomenila uprizoritev našega starega, znanega, domačega dela gotovo dobrodošlo izpre

